

ZASAVSKI

vestnik

Izda je Okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah — Urejuje in odgovarja uredniški odbor — Odgovorni urednik Stane Suštar — Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru — Naslov uredništva in uprave: „Zasavski vestnik“, Trbovlje 1, uprava rudnika — Telefon števil 54 — Računa pri podružnici Narodne banke v Trbovljah 614-T-146 — List izhaja vsako sredo — Letna naročnina 400 din. polletna 200 din. četrtletna 100 din. Posamezna številka 10 din. — Rokopisi morajo biti v uredništvo najkasneje vsak petek dopoldne in se ne vračajo.

LETO VIII. — Štev. 7

TRBOVLJE, 16. FEBRUARJA 1955

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZASAVJA

Obsavska skupnost komun od Save do Brežic

V soboto je bilo v Trbovljah na skupni seji okrajnih komitejev ZKS in SZDL Trbovlje in Krško izbrano enotno politično vodstvo obsavske skupnosti komun — Posvetovanja se je udeležila tudi tov. Vida Tomšičeva, organizacijski sekretar CK ZKS — Za sekretarja komiteja ZKS obsavske skupnosti komun je bil izvoljen tov. Viktor Kovač

V soboto, 12. februarja, so bili postavljeni v Partijskem domu v Trbovljah na skupni seji obeh okrajnih vodstev ZK in SZDL okrajev Trbovlje in Krško temeljni bodoče obsavske skupnosti komun. Izvoljeno je bilo skupno politično vodstvo — temu važnemu posvetovanju pa je prisostvovala tudi tov. Vida Tomšičeva, org. sekretar CK ZKS.

Posvetovanje je obravnavalo v glavnem politična vprašanja, ki so nastala ob združitvi obeh okrajev in v zvezi z ustanavljanjem komun. Po poročilih obeh predsednikov okrajnih odborov SZDL in sekretarjev ZKS tov. Viktorja Kovača in Franca Kolarja, ki sta očitala dosedanje organizacijske in politične priprave za ustanovitev komun in za združitve obeh okrajev Trbovlje in Krško v skupnost obsavskih komun, katere sedež bo v Trbovljah, je prišla tudi v diskusiji do izraza tista enotnost, ki so jo pokazali že na političnih sestankih in zborih volivcev, ki so obravnavali vprašanje ustanavljanja komun.

Obsavska skupnost komun bo štela osem komun, in sicer: Brežice, Krško, Senovo, Sevnica, Radeče, Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Ta obsavski okraj bo štel približno 117 tisoč prebivalcev. Ta združitve bo nekako prirodno povežala zasavsko rudarsko industrijo s posavskim kmetijstvom — in kar je tudi važno: prišlo bo do tiste resnične povezave, zaradi katere se tudi komune ustanavljajo — še za tesnejšo povezavo med delavstvom in kmeti.

Ker so vse dosedanje priprave za ustanovitev komun in tudi za dokončno združitve obeh okrajev že dozorele, so na skupni seji v soboto izvolili novo politično vodstvo — torej skupno politično vodstvo SZDL in skupno vodstvo ZKS za obsavsko komunalno skupnost.

V sekretariat skupnega okrajnega komiteja ZKS je bil izvoljen kot sekretar Viktor Kovač, nadalje Martin Gosak, Tone Zupančič, Janez Jesenšek, Franc Kolar, Lojze Ribliž, Rozika Bohinc, Franc Kralj in Karel Sterban — oba dosedanja komiteja

pa sestavljata skupaj okrajni komitej obsavske skupnosti ZKS. Tudi oba dosedanja okrajna odbora SZDL sestavljata sedaj skupni okrajni odbor SZDL obsavske skupnosti komun. V 11-člansko predsedstvo so bili izvoljeni: za predsednika Viktor Kovač, za podpredsednika Franc Kolar, za sekretarja Janez Jesenšek — ostali člani predsedstva pa so: Franc Ludoviko,

Ferčič, Dušan Povše, Jože Klanjšek, Lojze Colarič, Mimi Zupančič, Stane Nunčič in Niko Pečnik.

Po izvolitvi obeh vodstev je posegla v besedo tudi tov. Vida Tomšičeva, ki je posebno opozorila na vlogo članov ZKS in SZDL v sedanjem družbenem razvoju in ob ustanavljanju komun, katerih vloga bo pa še bolj porastla. Poudarila je med

drugim važnost delavskega samoupravljanja, da se je treba v našem demokratičnem razvoju nenehno boriti ter z močnim prepričevanjem in utemeljevanjem dokazovati pravilno pot socializma. Ljudem je treba pri kazati, da je njihov življenjski interes socializem. — Ob koncu je tov. Vida Tomšičeva govorila še o zunanjepolitičnih vprašanjih.

Industrijska podjetja so izpolnila obveze do družbenega plana

(Z zasedanja okrajnega ljudskega odbora)

V dvorani OLO Trbovlje sta se sešla pred nekaj dnevi oba zborna okrajnega ljudskega odbora v Trbovljah k skupnemu zasedanju. Zborovanje se je pričelo ob 8.30 pod predsedstvom tov. Martina Gosaka, predsednika OLO Trbovlje.

Glavna točka dnevnega reda je bilo poročilo o izpolnitvi obveznosti industr. podjetij našega okraja do lanskoletnega družbenega plana. Poročilo o tem je podal ljudski odbornik tov. Drago Dolinšek. Razveseljivo je, da so vsa naša podjetja zadostila zahtevam našega družbenega načrta in jih celo presežla ter ustvarila večji narodni dohodek, kot je bilo predvideno. Za to se je zahvaliti zlasti dvigu storilnosti pri rudniku Trbovlje-Hrastnik in rudniku Zagorje, nadalje izboljšanju kvalitete in sortimenta izdelkov (Steidarna v Hrastniku in Papirnica v Radečah) in še drugim momentom. Podjetje IGM v Radečah in podjetje »Peta« istotam pa nista mogli izpolniti svojih družbenih obveznosti, prav tako je bilo delno pasivno Sološtr. mizarstvo v Trbovljah. To pa predvsem iz opravičljivih vzrokov, ker so se surovine v zadnjem času močno podražile in tudi razmere na trgu niso bile za ta podjetja povsem ugodne.

Odborniki so živo spremljali izvajanje s stvarno diskusijo. Sprejet je bil nadalje načrt proračuna za prvo četrtletje 1955.

Po odmoru je več ljudskih odbornikov predložilo zboroma več osnutkov odlokov. Te osnutke so odborniki pretresli in jih sprejeli. Tako je bila med drugim s odlokom ustanovljena tržna inšpekcija, sprejet je bil odlok o regulaciji stanovanjske tarife, prav tako so bila sprejeta in potrjena pravila nekaterih gospodarskih podjetij. Osnovala se bo tudi finančna inšpekcija, katere zaradi pomanjkanja strokovnjakov doslej nismo imeli. Konstituiral se je odbor iz predstavnikov raznih organizacij, ki bo ustanovil in vodil Center za izvenarmadno vzgojo pri OLO Trbovlje. Tako se bodo vsi vojni obvezniki strokovno izobraževali s čimer se bo krepila obrambna sposobnost naše JLA. — Nekatera podjetja, ki so se pred nedavnim osnovala oz. poslujejo že dalj časa, ter potrebujejo za razširitev in povečanje obratnih sredstev kredit pri NB. So prosila OLO za poročilo. Po obširni debati so bila prosilcem ta poročila z odločbo zagotovljena.

Vse zdravstvene ustanove v Zagorju se ločijo od Okrajnega zdravstvenega doma ter se formirajo tamkaj krajevni zdravstveni dom. Ta se bo samostojno finansiral in dobi svoj upravni odbor.

Diskutanti so opozorili na resen položaj v našem zdravstvu. Tako potrebuje tudi Hrastnik zdravstveni dom in vsaj rentgenski aparat, Zagorje pa elektrokardiograf. Naš okraj je prvi v Sloveniji glede števila tuberkuloznih obolenj. Zato je dobil naš okraj z Golnika resen nasvet, da si preskrbimo svoj fluorografski aparat. — Nadalje je veliko pomanjkanje zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev. Vozni park naših reševalnih postaj je izrabljen in ga bo treba obnoviti z novimi vozili. — Ustanovi se odbor, ki bo upravljal novoosnovani sklad za varstvo otrok.

Skupno z okraji Celje, Šoštanj in Krško se je ustanovila elektroenergetska inšpekcija s sedežem v Celju. — Likvidacijski komisiji Trgovskega podjetja kmetijskih združenj in okrajne menze v Trbovljah sta predložili poročila, po katerih sta obe podjetji končali svoje poslovanje z izgubo. Ker za terjatev

upnikov ni drugih sredstev, naj bi primanjkljaj poravnali OLO Trbovlje. Odborniki pa so se temu uprli in zahtevali, da sodišče razsodi poslovanje obeh podjetij in malomarne uslužbenke teh podjetij kaznuje. — Odborniki so sprejeli še nekaj drugih odlokov.

Ker je svetom pri OLO Trbovlje mandat potekel, so bili njihovi člani razrešeni svojih dolžnosti. Odborniki so izvolili nove svete in predsednike.

Zasedanje je bilo zaključeno ob 14. uri.

Prva seja odbora SZDL komune Hrastnik

Pred nedavnim je bila prva seja novoizvoljenega odbora SZDL bodoče komune Hrastnik. Odbor je na tej seji ponovno izvolil za predsednika tov. Jožeta Klanjška in za sekretarja tov. Vezoviškovo, ki sta že do sedaj uspešno vodila delo SZDL. Na seji je bilo sprejetih nekaj važnih sklepov, ki naj člane SZDL bodoče komunne organizacijsko trdno povežejo in dajo tudi boljše vsebino dela zlasti vaškim odborom. V prihodnje bodo na seje odborov SZDL vabljeni tudi nadzorni odbori, ki naj ne samo ob koncu leta, temveč tudi med letom pazljivo sledijo delu organizacij ter tudi pomagajo, če delo zastane. Ker še vedno ugotavljamo, da je del volilnih upravičencev izven SZDL, naj bo prva naloga vseh odborov, da tiste volivce, ki imajo zato vse pogoje, zajamejo in jih s konkretnimi nalogami zainteresirajo za delo v SZDL. Teh volivcev je v Hrastniku še vedno okoli sto, na terenu Dola pa še več.

Posebno pozornost bosta terenska odbora v Hrastniku posvetila v Hrastnik doslejnim delavcem v samskih domovih rudnika in steklarne, ki so mnogi že člani SZDL od doma, a jih nikdo ne vključuje v delo na terenu. Ravno ti delavci pa tvorijo za našo kulturno življenje velik problem, ker prav zaradi obseve v gostinah in se potem prepejo v kalijo nočni mir ter delajo škodo.

Odborniki so pohvalili dejavnost pobiralcev članarine in sklenili, da jih skličejo na poseben sestanek in se z njimi pomenijo o problematiki dela v odborih SZDL, saj ti pobiralci članarine mnogokrat ustvarjajo ali pravilno vplivajo na javno mnenje naših ljudi. Odbor je dal pobudo, da se zaradi zvišanja plač po terenskih odborih sprejme sklep o prostovoljnem povišanju članarine.

Govor je bil nadalje o tečajih in predavanjih, ki da jih je še vedno premalo. Tu naj člani, predvsem odbori SZDL, več pomagajo »Svobodam«. Na tem področju so bili okoliški vaški odbori aktivnejši kot v Hrastniku samem. Da bi delo

SZDL in odborov prišlo tudi drugače do večjega izraza, je odbor komune sprejel sklep, da si vsi terenski in vaški odbori takoj uredijo uradne prostore, kjer bodo člani SZDL lahko našli odgovorne funkcionarje in se z njimi pogovorili o perečih problemih dela. Končno je bilo ugotovljeno, da nekateri bivši sodelavci okupatorja in nasprotniki socialistične družbene ureditve prav predrzno dvigajo glave in izkoriščajo našo demokratično ureditev. Take primere je treba brezobzirno prikazati članstvu SZDL in ljudem, ki so se morda vtihotapili v našo organizacijo z razdiralnimi nameni, izključiti.

Obsojamo!

Zakaj so se podražili nekateri kmetijski in drugi pridelki? Čudno! Vse doslej so bile cene kmetijskih in drugih prehrabnih predmetov kolikor toliko in vseskozi na primerni isti višini. Vse do januarja. Zdaj pa spet ugotavljamo, da so se podražili meso, koruza, krompir in sadje. Kje so vzroki? Vse kaže, da so se spet pojavili prekupovalci in brezvestni nakupovalci, ki so izrabili trenutno pomanjkanje določenih predmetov. Znano je, da je nedavno Okrajni ljudski odbor v Trbovljah izdal koristen odlok o obveznem odkupu živine na sejmih. Ta korak so pozdravili vsi potrošniki. Vedeli so, da bodo odslej cene mesa stabilne. Zal ni bilo tako. Kar naenkrat se je podražilo meso za dvajset dinarjev. Mesarska podjetja, so podražitev utemeljevala, da so bile na odkupnih mestih višje odkupne cene in da je bilo le malo ponujene živine. Ali ne tiči za tem nekaj več? Prvič: prišli so — kdo ve od kod — nakupovalci, ki so umetno dvigali ceno. In drugič: ali niso nekateri kmetje izrabili to prilžnost in prignali

nalašč na trg manj živine, hoteč s tem izsiliti višjo ceno? Prvo drži! Res, prišli so nakupovalci iz drugih okrajev, ki so ponudili višjo ceno. Seveda so kmetje prodali tistemu, ki je več nudil. To bi napravil vsakdo. Toda ali ne bi bila dolžnost naših odkupovalcev, da bi te brezvestne nakupovalce naznanili oblastem, saj menda dobro vedo, da so se vsa podjetja dogovorila s Trgovinsko zbornico o skupnih cenah prehrabnega blaga oziroma odkupa pridelkov. To bi bilo najmanj, kar bi lahko storila. Zakaj niso? Morda je bilo res enostavneje pomakniti ceno nekoliko navzgor, misleč, saj potrošnik lahko plača!

Toda vse kaže, da bo odslej tudi takim nakupovalcem odklenalo. Pravkar so v Zvezni Trgovinski zbornici sprejeli učinkovit sklep, ki bo menda pomagal. Vsa taka podjetja, ki so dvigala ceno, bodo naznanili Narodni banki, ki jim bo prenehala izdajati kredite. Še več! Taka podjetja bodo enostavno izključili iz Zbornice, kar bo pomenilo likvidacijo tistega podjetja, ker bo po vsej verjetnosti sprejel sklep, da je članstvo v zbornici obvezno. Ta ukrep je vsekakor oster. Toda praktično zelo dragocen v teh bližnjih spomladanskih mesecih bo pridelkov še manj. In spet bodo nekateri skušali dvigati ceno. Tokrat pa se jim ne bo posrežilo.

nato je sledil pester kulturni program, v katerem so sodelovali gojenci šole z deklamacijami, petjem in igranjem. Lepi spominski slovesnosti sta imeli tudi obe ljudski šoli v Trbovljah.

Proslava ob obletnici smrti pesnika F. Prešerna

V dvorani TVD »Partizana« je bila v torek, 8. t. m., slovesna spominska proslava Slavnosti govora je imel ravnatelj nižje gimnazije prof. Znidar Recitacije so izvajale dijakine III. in IV. razreda nižje gimnazije in članici »Svobode I«, ter kot gost tov. Rohoček iz Ljubljane. Moški pevski zbor, moški pevski kvartet in mešan; pevski zbor članov Svobode II so nastopili s pesmimi Prešerna in drugih. Sodelovali so tudi predavatelj tukajšnje Glasbene šole z violinskimi točkami ter kvartet iz šole. Dvorana je bila polna hvalečnih poslušalcev, ki so iz uvodnega govora in vzorno podanih recitacij lahko spoznali veličino Prešerna — pesnika in

visokega duha njegovih del, v katerih je napovedal Slovincem lepšo, svobodno bodočnost in jih pozval v borbo za svobodo ter končno k mirnemu sožitju z vsemi narodi sveta. Mnogi poslušalci so opevali proslavo za odlično uspelo. J. K.

V počastitev Prešernovega spomina v Trbovljah

Gimnazija v Trbovljah je v torek dopoldne v Domu »Svobode II. priredila v počastitev obletnice Prešernove smrti slovesno proslavo. Šestošolka Berta Žičkar je seznanila dijake z delom in življenjem velikega ustvarjalca in svobodomislega,

Člani SZDL — poskrbimo, da pride v sleherno hišo naše glasilo „Zasavski vestnik“! S tem bomo počastili tudi jubilejno leto — 10-letnico našega osvobođenja.

Rudarski kulturnoprosvetni festival „Svobod“ v rudarskih centrih

Sindikata rudarskih delavcev Jugoslavije bo izvedel v spomladanskih mesecih rudarsko kulturnoprosvetno revijo v vseh rudarskih središčih Jugoslavije

Da je nosilec kulture delavskega razreda — tega se dobro zaveda tudi vodstvo sindikata rudarskih delavcev v Jugoslaviji, ki dela in teži za tem, da v vse delavske vrste čim globlje prodre resnična delavska kultura. Centralni odbor Zveze rudarjev Jugoslavije v Beogradu si je zadal nalogo, da bo v letošnjih spomladanskih mesecih izvedel veliko kulturnoprosvetno revijo vseh delavskih prosvetnih društev, ki delujejo v rudarskih centrih. Republiški odbor Zveze rudarjev Slovenije je razpravljal o sklepu Centralnega odbora rudarjev Jugoslavije in tudi že napravil konkretne zaključke. Tako je že postavljena posebna organizacijsko-tehnična komisija, ki bo to kulturno revijo organizirala v merilu naše republike. Zaključno tekmovanje naših delavskih kulturnih društev »Svoboda« bo v Velenju, najboljša skupina pa bodo nato

tekmovala v zveznem merilu v Kriku, v Bosni.

V počev za ta nastop pridejo godbe na pihala, dramske družine, pevski zbori in orkestri. Zanimivo je, da morejo delavske dramske družine nastopati s poljubno izbranimi gledališkimi deli. Medtem ko se bodo uprizoritve gledaliških družin ocenjevale posamezno v času od 1. do 17. aprila 1955, bodo nastope vseh ostalih kulturnih skupin ocenili na Rudarskem festivalu, ki bo v nedeljo, 17. aprila t. l. v Velenju. V Velenju bodo nastopile tudi najboljše gledališke skupine.

Načrt te velike kulturne revije »Svobod« naših rudarskih središč je vzbudil razumljivo že doslej veliko zanimanje med vsem prebivalstvom. Delavska kulturna društva okraja Trbovlje so se že začela pripravljati na to pomembno kulturno manifestacijo delavskega razreda.

Močan sindikat - močno samoupravljanje Iz Litije in okolice

Občni zbor sindikata a rudarjev rudnika Zagorje

V dvorani: Počitniškega doma rudarjev na Izlakah je v nedeljo, 6. februarja, zasedal občni zbor sindikata rudnika Zagorje. Občnemu zboru so prisostvovali: zastopnika CORS Jugoslavije in RO rudarjev, predsednik LOMO Zagorje tov. Alojz Lukač ter še mestni in okrajni funkcionarji. O delu sindikata je podal poročilo bivši predsednik sindikalnega odbora tov. Avgust Zupančič. Prisotni delegati in gostje pa so ga nato v diskusiji dopolnili.

Pregledali so sodobno politično situacijo po svetu ter našo notranjo in zunanjo politiko. Na zadnjem občnem zboru je bil govor o vlogi sindikata v sistemu nove gospodarske politike. Odbor je imel jasno začetno pot, po kateri naj bi vodil svoje člane. Najvažnejša naloga sindikata lanske leto je bila brez dvoma realno postaviti nov tarifni pravilnik. Sindikalni funkcionarji so sodelovali pri izdelavi tega pravilnika. Prišlo pa je do deljenih mnenj z administrativnim aparatom, zato so se iz komisije umaknili. Osnutek je bil sprejet brez sodelovanja sindikata in so ga rudarji sprejeli z obširno diskusijo. Do sprejetja novega tarifnega pravilnika pa ni prišlo. Ko bodo leto, spet pričeli sestavljati nov tarifni pravilnik, bo nujno najtesnejše sodelovanje delavskega samoupravljanja s sindikatom in komuno. Na vprašanje tarifnega pravilnika so se vsi diskutanti spet in spet poročali. Z različni predlogi: so že začrtali, kakšen naj bi ponjohov mnenju bil.

Delegat so se dalj časa ustavili tudi pri novem zakonu o socialnem zavarovanju. Bili so nedeljnega mnenja, da naj bi pri opoziciji rudarjev odločilni delovni staž z doseženo kvalifikacijo, ne pa zadnji delovni položaj. Diskutirali so tudi o tem, kako naj se skrajša rudarjem delovna doba. Veliko pozornost so nadalje posvetili tudi bolniškemu zavarovanju, poškodbam, smrtnim primerom v rudniku in higieno-tehnični zaščiti rudarjev. Pozdravili so sklep o nedeljenem dopustu in o prosti nedelji (rudnik Zagorje v nedeljo).

Več sodelovanja, pa bodo uspehi boljši!

(Z občnega zbora sindikata v Cementarni Trbovljah)

Delovni kolektiv trbovlske cementarne je preteklo leto častno izvršil svoje naloge v pogledu proizvodnje in izpolnitve družbenega plana, akoravno je tovarna delno v popravilu. Delovna zavest tega kolektiva je znatno pripomogla k doseženju proizvodnje, saj je bilo v tem podjetju lanske leto le 235 neupravičenih izostankov ali 0,14%, kar je res pohvale vredno.

Za izboljšanje higiensko-tehnične zaščite delavcev je vodstvo tovarne prispevalo 8 milijonov dinarjev, vendar je v zvezi tem potrebna še vse večja pazljivost pri strojnih napravah tovarne, saj je delo na mnogih krajih izredno težavno. Premalo pa je sindikalna organizacija skrbela za politično-ideološki dvig članstva, kar bi njeni odgovorni činitelji lahko storili s prirejanjem potrebnih članskih sestankov in pojasnjevanjem ter obrazlaganjem raznih problemov, izdanih zaskrbljenih uredbo, predpisov in podobno. Prav gotovo bi bili lahko nadalje ob večji brigi organizacije materialni prihranki v tovarni večji, kot so dejansko bili. Tudi ne bi prišlo v podjetju do raznih nesporazumov, če bi sindikalna podružnica — kot smo že rekli — v danih primerih sklicevala članske sestanke ter delavcem pojasnila nove zakonske uredbe. Zato občni zbor tudi ni obravnaval novega plačnega sistema ter vprašanja organizacije četrtne izmene v tovarni, ki jo zahteva republiška inspekcija. Uprava podjetja je namreč do-

Občni zbor „Proletarca“

Obveščamo vse aktivne in podpornice člane SD „Proletarca“ iz Zagorja, da bo VI. redni občni zbor društva v petek 18. februarja, ob 18 uri v kinu „Trilav“ v Zagorju. Po občnem zboru bo na sporedu celovečerni film: Anglija-Jugoslavija. Vabileni!

Srebrnosta megla je ustala nad morjem. Z južne strani Pacifika Palisada, majhnega kalfor-nijskega mesteca, je v oranžnozlati barvi pravkar pokukalo izza obzorja mehko sonce. Ocean je bil tih in miren — le kdaj pa kdaj je bilo šušljanje, kako je riba udarila po vodi s svojo tanko plavalno. Nikjer ni bilo videti nobenega purnika, še majhen otok San José se je skrli v megli.

Patty Mariner je tih stopala po cesti mimo udobno urejenih weekend hiš, ki jih je bilo na kalifornijski obali v okolici Santa Ana, Santa Monica in Los Angelesa vse polno. V naročju je nečla svojega malega fantika, ki je — ne meneč se za materino skrb — sladko spal, z glavico naslonjen na levo materino ramo.

Crnka Patty se je trudna blizala Santa Monici. Mimo nje so po gladki asfali tani čisti use pogostejše bujale elegantne lizine v vseh mogočih barvah. Hiše so bile vse pogostejše in — koru v vsakem vrstu je bilo nekaj pomarančnih ali citronovih dreves. Zdelo se je, ko da sta čista in zrak od svežine z dragoceno rožnim oljem ki blagodejno vpliva na človeka in ga dela bolj sproščeno in živahno. Tudi črno Patty je kdaj na kdaj srečala v obdobju, a je za malo časa. Takrat in je zavzela naljubljen misel, ki ji je nenehno šepetala na uho: »Patty, kam? Ne dovoli! Joeju, da bi po tujih vrstah pobral pomaranče. Če jih ne plačajo, jih ne smeš jesti ne ti ne mali Joe!«

Patty je več let služila pri Franku Santinu, k je najel velik sadovnjak od ameriškega kralja tiska Randolpha Hearsta. Med jabolkami so ji enolično tekla leta. Jeseň, ko so jabolka dozorevala, je njen gospodar najel mnogo sezonskih delavcev, da so mu jabolka obrali in jih ulagali v gašnice po petindvajset kilogramov, nato pa jih odpravljali k bogatemu trgovcu s sadjem v Santa Monici. Pred nekaj leti je eden od teh vročehladnih delavcev, ki so prihajali iz Mehike, omamila Patty, da mu je obljubila, da ga bo po večerji počakala v gospodarskem seniku. Iz te nepremisljene, kratke ljubezni, ki je razen enega »amega trenutka« ni bilo nikoli se je rodilo dele — lep fantek bronastega obraza, kotravn kakor jagnje, njenovi mali očenci sta se nedolžno smehljali kadar sta videla mater, kako željno ga čaka s svojimi razprostrtimi rokami, da bi ga uvel v naročje in ga ljubezljivo poljubila.

Joeju je bilo dva let in pol. Postal je vse bolj žil in včasih je ušel tudi na sosedov vrt, za to pa je bil sredi tepev. Če ga je ulovila mati. Ko so dozorela pomaranča, se je mali Joe — ko poleg njega ni bilo mate-

re — spizal v sosedov vrt. Pod drevesom je pobral sodež, ki zanj ni vedel, če je jabolko ali pomarančo, samo ko je začel gristi s svojimi malimi zobki, se mu je zdel sodež grenak. — Spustil je na prazno stozo in ga trkljal pred seboj kakor žogo. Toda gorje! Nenadoma ga zgrabi tež-

re — spizal v sosedov vrt. Pod drevesom je pobral sodež, ki zanj ni vedel, če je jabolko ali pomarančo, samo ko je začel gristi s svojimi malimi zobki, se mu je zdel sodež grenak. — Spustil je na prazno stozo in ga trkljal pred seboj kakor žogo. Toda gorje! Nenadoma ga zgrabi tež-

re — spizal v sosedov vrt. Pod drevesom je pobral sodež, ki zanj ni vedel, če je jabolko ali pomarančo, samo ko je začel gristi s svojimi malimi zobki, se mu je zdel sodež grenak. — Spustil je na prazno stozo in ga trkljal pred seboj kakor žogo. Toda gorje! Nenadoma ga zgrabi tež-

re — spizal v sosedov vrt. Pod drevesom je pobral sodež, ki zanj ni vedel, če je jabolko ali pomarančo, samo ko je začel gristi s svojimi malimi zobki, se mu je zdel sodež grenak. — Spustil je na prazno stozo in ga trkljal pred seboj kakor žogo. Toda gorje! Nenadoma ga zgrabi tež-

re — spizal v sosedov vrt. Pod drevesom je pobral sodež, ki zanj ni vedel, če je jabolko ali pomarančo, samo ko je začel gristi s svojimi malimi zobki, se mu je zdel sodež grenak. — Spustil je na prazno stozo in ga trkljal pred seboj kakor žogo. Toda gorje! Nenadoma ga zgrabi tež-

Lepo pa deluje rudniška sindikalna knjižnica. Polemika se je razvila nadalje okrog stanovanjskega problema, kako se delo nova stanovanja itd. Ustanovi naj se komisija, ki bo pravno delala nova stanovanja, in sicer samo najpotrebnejšim. Denar, ki ga daje rudnik, bi bilo mogoče bolje izkoristiti za gradnjo hiš v obliki stanovanjskih zgradb in brezobrestnega posojila posameznim članom kolektiva. — Podano je bilo še poročilo o Počitniškem domu na Izlakah, ki je bil močno pasiven in ima mnogo dolga na račun novogradenj. Goščiše je bilo kljub slabi sezoni rentabilno. Letos mislijo pričeti graditi nov bazen.

Na koncu občnega zbora je bil po precej hudi debati izvoljen nov odbor.

Letni obračun podružnice rudarjev v Trbovljah

Po uspešno zaključenih občnih zbora obratnih odborov sindikata rudarjev je bil prejšnje nedelje občni zbor sindikalne podružnice rudarjev, zastopanem po 233 delegatih. Po otvoritvi zbora je dosednji predsednik upravnega odbora tov. Franci Špek poleg delegatov pozdravil še navzoče goste, med njimi predstavnik Centralnega odbora sindikata Jugoslavije, tajnik republiškega zbora rudarjev Slovenije, predsednika LOMO Trbovlje, sekretarja mestnega komiteja ZK, predsednika delavskega sveta in pomočnika direktorja rudnika.

Po izvolitvi delovnega predstava in sprejetju dnevnega reda, je tajnik podružnice podal obširno poročilo, v katerem se je uvodoma dotaknil 10. obletnice ustanovitve svobodnih sindikatov Slovenije, njih razvoja in delovanja s rom po naši domovini in mednarodnih stikov sodelovanja v vseh gospodarskih družbenih dejavnostih, vse do delavskega samoupravljanja v podjetjih. Iz poročila je nadalje razvidno, da je bilo delo podružnice v preteklem letu uspešno in da je upravni odbor svoje naloge izvršil. Član upravnega odbora so redno prihajali na redne in izredne seje kakor tudi na seje raznih komisij formirane v zvezi z dejavnostjo rudnika ali sindikata. Z dobrim organizacijskim prijemom je uspelo pridobiti članstvo na sestanke in konference, na katerih se je razpravljalo o delu VI. plenuma Centralnega odbora rudarjev Jugoslavije o splošni tarfni politiki, higiensko-tehnični zaščiti dela in ostalih nujnih vprašanjih na rudniku. Posebno skrb je odbor posvetil priletnosti še preostalih članov kolektiva v sindikalno organizacijo. Le neznatno število rudarjev je ostalo neorganiziranih, le-ti pa bodo prej ali slej spoznali, da je njih mesto v sindikatu. Posebno brigo je upravn odbor podružnice posvetil higiensko-tehnični zaščiti dela, za katere je uprava rudnika v preteklem letu vložila nad 19 milijonov dinarjev.

Iz blaginjskega poročila je razvidno, da je upravni odbor tudi v finančnem pogledu uspešno gospodaril, saj je kljub izdatnim denarnim pomočim različnim društvom, članom v času bolezni in na oddihu v počitniških domovih na Partizanskem vrhu in Bledu nahačaloših se rudarjev, izkazal precejšen prihranek.

Iz poročila predsednika gospodarskega odbora je videti da se

je promet v Počitniškem domu rudarjev na Partizanskem vrhu v drugo polovico prejšnjega leta močno dvignil. Ta pojav je razveseljiv glede na to, da so rudarji ponovno pričeli obiskovati to priljubljeno plansko postojanko.

Po poročilih se je razvila živahna diskusija. Referent za socialno skrbstvo pri podružnici je obširno govoril o podporah članov za časa bolezni, o zdravstveni službi, novem zakonu o zdravstvu in o delu zdravniške komisije. — Predsednik podružnice je dotaknil na splošno delo podružnice glede sodelovanja sindikata pri sestavi pravil podjetja, tarifnega pravilnika o delu delavskega sveta in upravnega odbora ter higieno-tehnične zaščite dela. Posebno pažnjo je posvetil analizi obratnih nezdod in pri tem poudaril, da se ponesrečenci vse preveč bremenijo glede odgovornosti za poškodbe. Poudaril je, da sindikat zastopa stališče, naj se proglas kot zaščitno sredstvo tudi uporaba uspešnih skornjev s trdimi obodi, saj bo potem gotovo manj nezdod. Glede sodelovanja sindikata na kulturnoprosvetnem področju je mnenja, da s ustanovitvijo DPD „Svoboda“ odpade direktno poseganje sindikata v to dejavnost, vendar je dolžnost sindikalnih organizacij, da pomagajo pri izobrazbi državljanov finančno in moralno. Dotaknil se je predvidene reorganizacije sindikatov pri čemer je pojasnil, da še dosedanjega upravnega odbora podružnice, t. j. da naj strokovna linija obstaja in sedanjih oblik še nadalje. To pa zlasti glede na specifičnost rudarskega dela. Priporočila, da se pri bodoči komuni ustanovi sindikalni forum, ki bo povezoval vse sindikalne organizacije na področju komune.

V imenu uprave rudnika je občni zbor pozdravil tov. inž. Sarlah, ki je poročal o razvoju in poslovanju rudnika v preteklem letu ter perspektivah v tekočem letu. Poleg ostalega je poročal o številu nezdod na rudniku in poklicni sindikalno organizacijo, da tudi v bodoče pomagajo pri reševanju tega važnega vprašanja.

K diskusiji se je oglasil tudi glavni inženir rudnika tov. Preželi, ki je poudaril, da se pri vseh novih metodah pridobivanja premoga upošteva večja varnost delavcev. Vznoredno s tem se je dvignila

Športniki in telovadci bodo delali složno

V zadnjem času se vrstijo letni občni zbori domala v vseh naših društvenih organizacijah. Kronist večjega kraja, kakor je Litija z mnogimi društvenimi enotami, niti ne dospe, da bi poročal prav o vseh občnih zbora. Pa nič zato! Bomo pa tem društvom v teku leta posvetili več pozornosti. Vsekakor pa moramo omeniti litjsko Športno društvo, ker so tam napravili sklep za složno sodelovanje med športniki in telovadci že v letošnjem letu. V litjskem Športnem društvu deluje pet sekcij: atletska, košarkarska, namiznoteniška, nogometna in tudi smučarska. V vseh teh sekcijah deluje sedaj okoli 180 aktivnih športnikov. Vse kaže, da bo število članov naraslo že v krat-

kem na 200, ker bodo vključili v Športno društvo tudi kegljaško sekcijo, ki deluje sedaj pod okriljem kulturnoprosvetnega društva „Svoboda“.

O delu posameznih sekcij smo poročali že večkrat med letom, ko so dosegali razne uspehe. Na občnem zboru so obravnavali tudi nekatere pomanjkljivosti. Sedanje nogometno igrišče jim ne ustreza. Tudi nimajo primernih garderob. Tekalci si želijo steze za treninge. Občni zbor je pooblastil novi odbor, da sestavi perspektivni delovni program za prihodnja leta. Na občnem zboru so bili tudi predstavniki ljudske oblasti in množičnih organizacij, tako tudi predstavniki vojaških vojn invalidov. Zborovanje litjskih športnikov se je udeležilo tudi nekaj gostov iz Ljubljane, med njimi tov. Leopold Kresc, predsednik Zveze športnih društev Slovenije, in tajnik tov. Likovnik. Pri volitvah je bil izvoljen povečini dosedanj družbeni odbor z agl. in predstnikom tov. Jožetom Eltrinom na čelu. Na pobudo predsednika TVD Partizan bodo telovadci in športniki vskladili svoje delo in se vsestransko podpirali. Ta sklep je prav gotovo pohvale vreden.

Štirje člani UPZ iz litjske okolice

Te dni se je vrnil Učiteljski pevski zbor s turneje iz Beograda in Vojvodine. UPZ je dosegel s svojim programom prodoren uspeh. Predstavniki zboru sta sprejela v Beogradu tudi tov. Edvard Kardelj in tov. Rodoljub Čolaković. V Učiteljskem pevskem zboru delujejo učitelji in profesorji iz vse Slovenije. V UPZ so tudi štirje prosvetni delavci iz naše okolice, in sicer prof. Jože Košorok z litjske gimnazije, tov. France Gruđen, šolski upravitelj v Smartnem pri Litiji, okrajni šolski inšpektor Ivan Tome iz Kresnice, in tov. Miha Vahen, šolski upravitelj v Jevnici. V pomladni sezoni bo UPZ začel s turnejo po večjih krajih našega podeželja.

Proslava desetletnice sindikatov

Litjski krajevni sindikalni svet je priredil za desetletnico obstoja Enotnih sindikatov Jugoslavije slovesno akademijo. Slavnostno besedo o borbi delovnih ljudi in o pomenu sindikatov je spregovoril tovariš Jože Jurač, član Glavnega odbora Zveze sindikatov iz Ljubljane.

Živinorejci se posvetujejo

V našem listu smo že večkrat poudarili potrebo strokovne izobrazbe naših kmetov. Danes z veseljem ugotavljamo, da je

Predavanje za rezervne oficirje

Pododbor Združenja rezervnih oficirjev v Trbovljah poziva vse rezervne oficirje mesta, da se polnoštevilno udeležijo predavanja „ATOMSKO OROŽJE IN OSEBNA OBRAMBA“. Predavatelj inž. Franc Jenčič bo v tem predavanju nadaljeval svoja izvajanja in na poljuden način poskušal pojasniti možnosti osebne obrambe proti nevarnemu atomskemu orožju.

Predavanje bo v petek, 18. februarja, ob 17. uri v klubskih prostorih.

N pozabite: vsak naročnik „Zasavskega vestnika“ je zavarovan

več v tej hiši! Ne trpim, da bi mi delala dela sramoto pri ljudeh! Si razumela?

»Toda, gospod, Joe ni mislil krast!«

Gospodar pa je namesto odgovora zaloputnil z vrat in odšel.

Patty je vedela, da je gospodarja sedaj nemogoče pregovoriti in da svojega sklepa ne bo spremenil. Sedela je za majhno mizico in gledala otroka, kako brezskrbno sed na podnicah poleg njenih nog.

»Joe, zakaj si vzel pomarančo na sosedovem vrtu?« je iznenada vprašala svojega sinčka, ki pa ji ni odgovoril; samo prikupno, otroško sladko se je nasmehnil.

Patty je zabolela ta brezskrben otrok: namreč, toda tepsti fantika ni hotela, ker ji je bilo jasno, da otrok ni vedel, da krade in da tega ne sme storiti.

Se preden se je začelo dani, je spravila v vlek koveček svojo in otrokovo obleko, potem pa je zbudila Joeja; oblekila ga je v lepo stariško, kratke plave hlače, a ker je bilo zelo vroče tiste dni, ga je pustila kar bosa.

Do pol osmih jutri sta Patty in mali Joe prehodila že precej poti. Ko sta se blizala predmestju Santa Monica, kjer se obalna kalifornijska železnica najbolj približuje glavni cesti, sta se ustavila, da bi se odpočila. Vlak in avtomobili so žvneli mimo njih, a nihče ju ni vprašal, kod in kam.

Kje najti spel delo — samo to je skrbelo črno Patty; če bi bila sama, bi bilo lažje, z malim Joejem pa jo bo vsak nerad sprejel v delo.

Ko je sedela na svojem kovečku, si je z rokami podprla glavo in razmišljala: »Če bi Santinova Sally pobrala pomarančo na Nuckovem vrtu, bi ji sosed zanesljivo nčesar ne rekel; dal bi ji še eno pomarančo in jo smeje pobožal po njenih kodrastih lasih. Midva z Joejem pa nimava sreče!«

V daljav je Patty zaslišala žvižg lokomotive. Zgrabila je otroka, ga posadila na tračnico in mu dejala: »Joe, tu sedi in počakaj, da ti prinesem pomarančo. Čisto pri miru sedi! Ali boš?«

Deček je pokimal, da bo ubogal mater. Negibno je sedel na tračnici in čakal, da mu bo mati prinesla obljubljeno pomarančo. Tedaj pa je izza ovinka iz nesprotnosti strani pridrvel vlak. Patty je črno zakričala, nato pa se obrnila proti mizi, kamor je posadila Joeja. Vlak pa je bil tedaj že daleč, ob tračnici pa je ostalo razmrčeno Joejevo telesce.

Ubogi, mali Joe! Hudo s' bil kaznovan za svoj malni greh, ki zanj niti vedel niti, zato niti greh ni bil. Samo enkrat si ugriznil v grenak olupen pomaranč, na en neumnostljivi bogovi obsodili na smrt.

Tone Zagorč:

Zaradi grenke pomaranče...

ka, raskava moška roka, ga ugo-gleda čez koleno in mu našteje nekaj krepkih po zadnji plati.

Ko je Patty slasla jokati malega Joeja, je brž prhitela, da bi videla, kaj se je zgodilo, da njen sinček joče. Ko je zagledala sosedo, kako neusmiljeno mlati malega Joeja, in na lileh pred njim debelo pomarančo, k je bila komaj načela, je Patty takoj uganila, zakaj sosed pretepa otroka.

Patty je postalo težko in začela je jokati. Malega Joeja je uvela v naročje in odšla z njim nazaj na delo.

Ves dan ni imela miru pred neko vsiljivo, strašno mislijo, da jo bo gospodar kaznoval zaradi tega otrokovega dejanja in ko se je začelo mračit, je gospodar ves prišel v njeno sobo in začel: »Patty, ali veš, kaj je storil Joe danes na sosedovem vrtu?«

»Gospod, samo eno pomarančo je otrok pobral, ko me ni bilo zraven. Saj jo bom plačala sosedu! Takoj grem tja, da mu nešem denar, in še več mu bom dala, kakor je vredna pomaranča. Otroci ni vedel!«

»Na — tu imaš svoj denar za ta mesec! Jutri da se ne vidi mo-

Josip Brinar:

PIONIRSKI KOTICEK

(Nadaljevanje)

7. Lisica se pobotri z volkom

Volak Lakotnik je kolovratil po gozdu; kar nadenkrat se je zdrznil, kajti pred seboj je zagledal Zvitorepko. Po dolgem je ležala iztegnjena na tleh pred luknjo ter se ni ganila, moleč vse štirje od sebe.

»Oj joj, sestrana!« zatuli žalostno volk, »kaj te je doletelo? V svojih najboljših letih si bila, pa te je že smrt zalotila! O joki, to bo jok in stok, ko zvedo o tvoji nezgodi nedorasli mladici! Rjavče, Bučman, Strkol in drugi!«

Ko je volk tako vzdihoval ob iztegnjeni svoji sestrani, tedaj mu je nenadoma šinilo v glavo: »Kaj bi po nepotrebnem pretakal solze; kar je, pa je. Izkupila je pravzaprav ta predzna rjavka le to, kar je iskala! Si ocer pa bi ne bil napačen zalogaj, ako bi se lotil tegale mesa. Kar domov jo poneseš; bova vsaj imela s svojo staro po dolgih, lačnih dneh tečno večerjo!« Zgrabil je torej lisico za mehki kožuh ter se odpravil z bremenom proti svojemu brlogu. Med potjo pa se je Zvitorepka zaradi silnih sunkov in neprestane stresa zbudila iz nezavesti. Debelo je pogledala sopihajočega volka in globoko vzdihnila.

Lakotnik je osupel spustil svoje breme na tla; ves prestrašen je strmel v oživljeno lisico, in misleč, da je to kakšno hudobno delo, jo je že hotel pobrisati čez drn in strn. Zvitorepka pa se je počasi iz-

kobacala na noge in se docela vzdramila iz otrplosti; nato se je otesala, kakor ščene, ki prikobaca iz vode, in je spregovorila: »Da te hentaš, kje pa sem? Kako sem prišla v vašo družino, stric Lakotnik?«

»Najel sem te onemogo in bolno, sestrana, pa sem te hotel zanesti k svoji milostni ženki, Pohlastavki, da bi te ozdravila in ti obvezala rane!«

»Dragi stricček,« odvrne lisica, »zdaj šele vidim, kako do brega srca ste, a vendar vas hudobni svet tako obrekuje in vlačí po zobeh. Vedno bom hvaležna vam in vaši gospe Pohlastavki; zvesto vama bom služila, ako me le hočeta za svojega pomočnika. Glejte, jaz sem zvitá kakor kozi rog, a vi ste močni kakor silni tur; dajte, skleniva vzgoj, ter se bojujva odseš z ramo ob rami proti sovražnikom; ni šment, da ne bi bila vsem najinim obkrovalcem kos!«

Volku je bil ta nasvet povšeč; toda povprašati je hotel še poprej za svet svojo ženo in je zaradi tega hitel nekoli naprej v svojo koč, stoječo za duplom. Ko je bil volkuš vse natanko razložil, mu je Pohlastavka odvrnila: »Res, Zvitorepka je nama sorodna v najbližjem kolenu, a poleg tega je

tudi ostrega uma in pa pretkana, da ji ni vrste; koristi in pomagati nama utegne kakor malokdo. Da pa bo naša zveza tembolj pristrčna, hočemo Zvitorepko naprositi, da bo botrovala najinemu najmlajšemu sinku Redkobradu, ki dobi na ta način tudi veljavno zaščitnico in umno učiteljico za vsakojake umetnosti!«

Tako je govorila volkuška, a volk se je vrnil vabit lisico na svoj dom. Ponižno je Zvitorepka prestopila prag v volčji hram ter se je slaskala: »Dobrotljiva tetka, najiskrenejša vam hvala na vaši ljudomilni gostoljubnosti! Obetam vam slovesno, da se bom trudila, kolikor bom mogla, da vam osladim življenje in lajšam vaše trpljenje!«

In lisica je ostala v volkovem domu, kjer so takoj tisti dan obhajali botrno, veselo se vrlega volčeta Redkobrada.

Drugo jutro pa pravi Zvitorepka: »Vesta kaj, luba moja, spodobí se, da povabimo čez nekaj tednov tudi druge živali v botrno: tak vrlj sinko, kakor je Redkobrad, je pač vreden, da mu botrujemo tudi drugi mogočnejši širim po gozdu!«

»Prav govoriš sestrana,« potrdi Pohlastavka: »novabimo vse veljake: še stari Miško, častiljivi očenaž med medvedí, mora priti. Kaj meniš ti, dragi mož?« (Konec prihodnjice)

Mestno gledališče v Radečah

skrbi za strokovno izobrazbo svojih članov

Mestno gledališče v Radečah je letos začelo razvijati živahno dejavnost, zvesto svojim težnjam in tradiciji, ki jo razvija že od vsega začetka in ki postavlja na prvo mesto kvaliteto uprizoritve, ki jih daje na odru.

Ze nekaj časa se v Radečah redno vrše vsak drugi petek debatni večer pod vodstvom prof. Janeza Pešca, za katere vlada med igralci dokaj živo zanimanje. Na teh večerih se praktično obravnava predvsem pravilna uporaba našega jezika na odru, poudarek, naglas, mimika — sploh vse, kar mora igralec, ki na odru nastopa vedeti in znati, prav tako so ob tej priložnosti predavanja in razgovori o zgodovini, namenu in vlogi gledališča v družbenem razvoju in kulturnem dvigu ljudstva.

Da so ti debatni večeri res koristni in tudi potrebni da pa so tudi pravilno vodeni in usmerjeni ter zanimivi dokazuje najboljši to da je obiskovalcev vedno več. Zetel pa je, da bi jih obiskovali vsi, ki pri gledališču sodelujejo in nastopajo na odru v svojo in občo korist. Enako, če ne še bolj zanimiv pa je maskerski tečaj, ki se je pričel prejšnji teden in ga vodi masker Narodnega gledališča iz Ljubljane. Namenjen pa seveda ni samo radeškemu gledališču, ampak vsem gledališkim skupinam radeškega področja in

ga prav pridno obiskujejo člani dramskih društev Papirnice, Vrbovega in Svibna.

Prepričani smo, da bo to delo tudi uspešno zaključeno in rodilo pričakovane uspehe ter podelilo naše gledališče na višjo raven.

Za pusta pa pripravljajo Mestno gledališče v Radečah svoj prvi »Veseli večer«, ki ga Radečani seveda nestrno pričakujejo. Priprani smo da bo tudi ta — kot vse prireditve gledališča — dosegel svoj namen in uspeh.

V M.

O delu TVD „Partizana“ v Radečah v preteklem letu

Pred kratkim je TVD „Partizana“ v Radečah na svojem letnem občnem zboru pregledal in ocenil svoje delo in uspehe v preteklem letu. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je bilo minulo leto eno izmed najuspešnejših v njegovem obstoju.

Lanskoletno delo društva pa ni bilo posvečeno zunanjemu vidu, kar je čisto le navdušen uspeh, pač pa na notranji ureditvi svojih vrst, sistematičnemu vodenju in vzgoji: svojih članov od najmlajših do najstarejših, ki aktivno sodelujejo v njegovih vrstah. Predvsem moramo poudariti da je društvo vrglo veliko naporov za izpopolnitev

telovadnice in svojega letnega telovadila, zlasti pa zajeti v svoje vrste vse tisto našo mladino, ki se stoji ob strani in ne najde poti v našo pravo socialistično družbo. Dvigati kvaliteto svojega dela vzgojiti tehnično sposobnost vadiateljske in vzgojne kader, vključiti v svoje vrste vse našo mladino, to so bile glavne smernice društvene uprave in vseh članov. Zetel je, da bi društvo po teh smernicah delalo še naprej, da bo lahko uspešno vršilo svojo nalogo in v vzgoji naše mladine odigralo tisto važno vlogo, ki je bila „Partizanu“ v naši družbeni ureditvi znanca.

V M.

Iz Hrastnika

Zaključek I. polletja na šolah v Hrastniku

Naša mladina se v šolah pripravlja za bodoče življenje, ko bo v tovarnah, rudnikih in drugod prevzela nase odgovornost za naš nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj. Zato je prav, da danes kritično pregledamo uspehe v prvi polovici šolskega leta 1954/55. Na pomožni šoli, ki vzgaja in izobražuje duševno slabše razvite otroke ter jih tudi kot take uspešno pripravlja za življenje, je od 18 gojenčev izdelalo uspešno 10 učencev. Opažamo tudi, da se stari duševno manj razviti otroci več ne branijo dati le-te v pouk v pomožno šolo, ker so spoznali, da se tu ti učenci uspešno uče, medtem ko bi na osnovni šoli ne mogli napredovati.

Osnovna šola je imela v prvem polletju 604 učencev in učenk. Od teh je izdelalo 444 učencev in učenk, kar predstavlja 73,5 odst. Doseženi uspehi je prav dober, zlasti če upoštevamo, da smo imeli na šoli tri četrte razrede s 54 učenci, ter pet razredov z nad 45 učenci. Se vedno manjkata dve učni moči in tudi prostori v stari osnovni šoli ne ustrezajo potrebam sodobnega pouka. Obisk pouka je zlasti motila epidemija mumpsa, saj je v novembru manjkalo dnevno do 25% otrok. Na roditeljskih sestankih so stari pokazali vso pripravljenost, da pomagajo šoli, da bi skupno dosegli čim boljše vzgojne in učne uspehe.

Nižja gimnazija ima vsolanih v 9 oddelkih 307 dijakov in dijakin. Od teh je razred izdelalo 168 dijakov, kar predstavlja 53,7%. Zaradi pomanjkanja učnih moči je bil pouk nereden in bo v bodočih mesecih treba mnogo truda, da se stanje izboljša. Zlasti važen je uspeh četrtega razreda, iz katerega odhajajo dijaki in dijakinje v poklice in v strokovne šole.

Na gospodinjstvi šoli je od 25 gojenk uspešno končalo prvo polletje 15 gojenk. Ta številka nam nazorno kaže, da je tudi na tej šoli delo resno in odgovorno in da šola ne predstavlja neke socialne ustanove, ki naj dekletom zagotovi prejemanje otroških dodatkov še za eno leto. Stari in gojenke morajo upoštevati obširnost učne snovi, oddaljenost stanovanj nekaterih učenk šole in to, da je gojen-

kam za učenje doma odmerjeno le malo časa, saj so v šoli od 7. do 17. ure, zato je treba vse delo vršiti resno in z veseljem.

Končno nas zanima še uspeh na Glasbeni šoli. Ta vključuje 126 otrok, ki se žele priučiti tega ali onega instrumenta. V Hrastniku ima glasbena vzgoja in izobrazba že tradicijo in smo z doseženim uspehom (izdelalo je pouk 114 gojenec) lahko zadovoljni.

H koncu poročila želimo vsem učencem in učenkam ter predavateljem ob zaključku šolskega leta še večjih uspehov.

Izobraževalni tečaji. — V Hrastniku se vrše razni izobraževalni tečaji, ki jih prireja Društvo prijateljev mladine. Tako vodita v Sp. Hrastniku tovaršice: Vatovec in Pogačnik dva šiviljska in pletilska tečaja — v Zg. Hrastniku pa obiskujejo dekleta in mlade žene kuharski, šiviljski in pletilski tečaj, v katerih poučuje tovaršice Malovrh, Ostrožnik in Benedik. Vse tečaje obiskuje okrog sto ženske mladine. Hvale vredno je med drugim tudi to, da se ukvarjajo v tečajih za ročna dela navedene predavateljice z gimnazijskimi dijakinjami, ki letos na šoli zaradi pomanjkanja učnih moči n'imate nobenega pouka v ročnih delih.

Pa tudi petnaest mladink v Bobnu noče zaostati za hrastnikskimi. Te imajo sedaj šiviljski, ki mu bo sledil še kuharski tečaj. Želimo pa imeti tudi predavanja o higieni.

Tečaj o prvi pomoči, ki ga vodi hrastniški Rdeči križ, pa obiskuje 35 deklet in mladih žena. Končno imajo še mladi šoferji in avtomehaniki svoje strokovne tečaje, ki jih z vso resnostjo obiskujejo.

Naša mladina se torej zanima za nadaljnjo izobrazbo.

★

Hrastniški savski most je temeljito popravljen. — Tam, kjer stoji danes savski most v Hrastniku, so se prevažali Savčani in prebivalci kumskih vasi več sto let s čolni čez Savo. V drugi polovici 19. stoletja je bil na tem mestu savski brod in staro Drnovskovo gostilno — so imenovali »oštarjo na brodu«. Sele leta 1943 so zgradili tu 82 m dolg, lesen most čez Savo, čez katerega drži cesta Trbovlje — Zidani most. V letih 1944-45 je narasla voda dvakrat odnesla drugi mostni podpornik (joho) ob desnem bregu Save. Obkraj so postavili drugega a most se je na tem mestu znižal skoraj za 1 meter; postal je vijugast. Okupator se je trudil izravnati ta ukrivljeni most, a zaman. Kar se ni posrečilo Nemcem, so v zadnjih treh mesecih sedaj napravili delavci republiškega podjetja »Tesar« iz Ljubljane pod strokovnim vodstvom tov. Alojza Majeriča.

To popravilo mostu je bilo kajpak nujno, ker je po pregledu strokovnjakov Uprave za ceste LRS bilo lansko leto ugotovljeno, da je zaradi poškodb na mostu ogrožena varnost prometa. Ker so delavci »Tesarja« ugotovili da ležijo piloti obnovljenega podpornika na čvrsti skali, so jih pustili in so spodnji del podpornika založili z velikimi betonskimi bloki. V sami reki so postavili na pilotih pomožni oder, znižani, 40 m dolgi del mostne konstrukcije so

Sestanek invalidov in vdov na izlakah

Prejšnjo nedeljo so se sešli v Počitniškem domu rudarjev na Izlakah vsi člani in članice, ki jih ščiti naš invalidski zakon. Sestanek je bil v glavnem namenjen vprašanju priključitve krajevnega odbora Zveze invalidov na Izlakah mestnemu odboru Zveze invalidov v Zagorju.

Predsednik organizacije invalidov v Zagorju je najprej pojasnil vsem zbranim kakšni razlogi so narekovali združitve obeh organizacij. Bistvenih sprememb zaradi te združitve seveda ne bo, ker bo poverjenosti organizacije ostalo na Izlakah še v nadalje, prav tako je doseženi predsednik izlaska organizacije kooptiran v odbor Zveze invalidov mesta Zagorje, ki bo držal zvezo s člani. — Na sestanku so nadalje sklenili, da bodo tudi člani na Izlakah sodelovali pri »Invalidskem tednu«, ki ga bo organiziral mestni odbor Zveze invalidov v Zagorju s pisanim kulturnim in športnim programom.

Pred zaključkom je zastopnik Zveze invalidov okraja Trbovlje obširno govoril o novih predlogih in dopolnitvah Zakona o invalidih. Govornik je ob tej priložnosti opozoril vse članke, naj čimbolj pazljivo berejo »Invalidski vestnik«, ki prinaša med drugim vsa prehodna določila zakonskih uredb o invalidih.

Ob koncu je predsednik izlaska invalidske organizacije prosil za podporo vseh članov. Navzoči so ob tej priložnosti izrekli željo, naj bi bili podobni sestanki bolj pogosti. Sklenili so, da bodo članski sestanki v bodoče vsak mesec.

Poverjeniki Prešernove družbe!

Sporočite nam stanje članstva na dan 20. februarja in pohižite z vpisovanjem članov!

Prešernova družba

Razpis službe

PD »Kum« v Trbovljah razpisuje mesto ostrbnika za svojo planinsko postojanko na Kumu (1219 m). Nastop službe 1. aprila 1955. Ponudbe pošljite na Planinsko društvo »Kum« v Trbovljah.

dvigali z ameriškim dvigali — sproti so pa podlagali in vezali nove lesne dele nosilne konstrukcije pod vozliščem, dokler ni bilo v pravilni legi.

Delo je bilo zelo težavno in odgovorno, zvesti pri povodnji v mesecu decembru. Kolektiv 25 pridnih in spretnih delavcev je imel dosti dela tri mesece. Čestitke ima sedaj na obeh straneh mostu stali zavarovana z ledobranoma. Vsa dela na mostu so skontana razen asfalta prevleke vozlišča, ki jo bodo napravili v suhem in toplem vremenu poleti. Kjub temu je most že odprt za promet in tako je spet odprta zasavska cesta Zagorje—Hrastnik, kar pozdravljajo vsi zasavski vozniki in potniki. — Vsem delavcem podjetja »Tesar«, ki so opravili to koščljivo delo tako hitro, je treba izreči zaslužno priznanje.

L. H.

Mira Pucova:

44

TIHA VOJA

Roman

Nenadoma se je obrnila s hitro, vročo kretnjo, ki je bila značilna zanj. Planila je po stopnicah, spotikajoč se v naglici nad robom svojega krila. Julijus je stal še vedno sredi trgovine in je bežal od nje s pogledom.

Toda ona ga je prišla za ramena in je podvila svoj obraz pod njegov obraz in končno mu ni preostalo drugega, kakor da jo je pogledal.

Obraz ji je bil zelo droban nad preprostim izrezom črne žalne obleke in mala trdna bradica ji je zdaj trmasto silila naprej, zdaj spet šbko zadrževala kakor bradica zapuščenega otroka. Pod skazanim krovom te črne obleke so ji bila videti ramena upadla, Julijus pa se je spomnil, kako čvrsta, kako tolažilna in trdna so bila njena ramena tedaj ko se je tisto strašno dopoldne vračal z Mlak in ga je podprla.

Bla je neustrašena in zvesta. Bila je čista kakor studenčnica, preprosta je bila kakor ta rahli veter, ki veje nad zabukovsko dolino, in dobra kakor žito na poljih. Sprčo nje se je ta trenutek počutil nelzerno zavrnene, ga n'bednega in silno si je zaželel da bi jo mogel »ljubiti« tako, kakor je ljubil Agato,

»Reci, da ni res, Julijus,« je mledovala in tako nemočno je bilo trzanje okoli njenih ustnic, tako malo podobno Francki, ki jo je poznal, da je občutek krivde v njem narasel.

»Zmešala te je dobro vem, da te je zmešala! Toda naveličala se te bo, kakor se je naveličala svojega moža in tedaj se boš povrnil k meni. Zato reci, da si se preneglil, ko si dejal, da se ne bova vzela. Reci...«

To je bilo prestrašno — tanjen proseč glas. »Premislil si bom še, Francka,« je zamrmral, v resnici pa je dobro vedel, da za njega ni več poti nazaj. Vse ga je še bolelo od poženja po Agati. Samo da bi se že znebil tega položaja, ko se mu Francka privija v naročje! Jutri bo že nekako. Nikoli ga ni skrbelo kaj bo jutri. Vse se je vedno samo po sebi uredilo. In čemu ni Francka hotela razumeti da je ne ljubi več? Kaj pa je mogel on zato? Rahla razdraženost ga je jela spreletavati. Toda s Francko n'ni mogel biti surov. Njse mogel za »klicati«, naj se pobra, ko pa je tako mahnla, da bi te bilo sram, storiti ji kaj žalega.

»Da mi »tisto rožo!« je nenadoma vzrojila.

»Nel«

Njena krotkost se je neprilicovano spremenilo v divjanje in moral se je brniti pred njo kakor pred besno mačko, ko mu je hotela Agatino vrtinco iztrgati iz rok.

Sestnajsto poglavje

1

Vsa zadnjana je Agata sedela v vozu. Nekaj časa ni mogla misliti. Skozi drgnjene kočije je silila Julijusov glas, ki ji je ponavljal: Ne bom se poročil s Francko — nikoli...

Julijus njen Julijus se je bil izjavil zanj! Sprčo te gotovosti se ji je vse ostalo pogrezalo v praznoto.

Kočija se je že bližala Mlakom, ko se je Agata zavedala, da bo kmalu spet doma.

Morda jo bo čakal! Feliks že na pragu in jo bo potlej zaklenil v njeno sobo ali pa jo bo pretepel, ker je brez njegove vednosti naročila kočijo in se odpravila v vas, ko je on bil zdoma. Morda bo še izvedel, da je govorila s Julijusom, klub obljubi ki mu je je bila dala sinoči, ko sta se spravila In navdajalo jo je z veseljem da se tega ni več bala In da ji je bila malenkost, prelomiti besedo, prav kakor ji je bila malenkost, ravnati proti ukazom moža, ki mu je bila obljubila pokorščino do smrti.

N'ni bilo važno — niž, razen te temne silo v njej, ki jo je bila privedla že onstran reke, kjer la-

godno teko človeške čednosti, obziri in razlogi razuma. Stala je na samotnem divjem bregu in je v viharju svojega srca čutila, da je svobodna in da zmore vse kar hoče. Upirala se je v strmino, plezala je po strahotni skalnati poti in nikoli več ne bo verjela, da je pot v nebo trnova, pot v peklo pa široka in zlozna. Hoditi po izhajanju poti kreposti se ji je zdelo mnogo udobneje — kajti po tej poti, koder je hodila ona, se ji je sleherni korak z ostrimi bolečinami rezal v dušo. Toda dvignila je glavo, vedno višje jo je dvigala. Glej ko bo prestopila vrh strmine, ko bo storila, kar je morala storiti, bo končno uzrla pred seboj kratak, cvetoč pas obiljubne dežele!

Kaj ji je mar, če čaka za cvetjem te dežele nanjo daljša pot, ki drži v pogubljenosti. Dala je svojo dušo za to temno cvetje, da bi si ga natrgala zvrhano narode. Vedela je to in je bila pripravljena plačati kupnino. Dala je svojo dušo in se je skušala prepričati da bi bil tudi Julijus storil tako, njena ljubezen se je radovala, da mu je mogla prahriniti to strašno ceno.

»Ali ste že kdaj pomislili, kako bi bilo, če bi živeli z Julijusom kie na tuiem? Ali ste pomislili, da ne bi nikoli mogli postati njegova prava žena in da bi bilo to »tanj« zaradi katerega bi oba trpela in da je možki prvi, ki se trljenja naveliča?«

Sedela je nemirno kakor izklesana, in ustnice so se ji na-

kodrale v nasmesku, ko so ji spet prišle na um botrove besede, ki so jo še včeraj »koro tirale v blaznost. Zda pa se ji je zdelo, da je medtem s popolno hladnostjo premotrla položaj. Uvidela je, kako nespametno je bilo, ker je nameravala pobegniti z Julijusom, ko sta vendar oba brez sredstev. Tudi na to je že pomislila kako napačno bi bilo, če bi hotela udušiti njuno ljubezen v pomanjkanju, v mučnih skrivalnicah negotovega položaja in če bi v napornem vsakdanjem delu ugonabljala svojo lepoto, ki je enakovredna temu česar ona nima: Julijusov mladosti.

Priprla je oči. Zda je videla botra pred seboj natanko takšnega, kakršnen je bil tedaj ko ga ni znala zavrniti. Zbežano in otročje jo je gledal, ko mu je v usnih govorila:

»Da, morda imate prav, Julijus. Ljubice ne bi spoštoval — po vašem. Toda jaz bom bom žena. Dovolj premožna bom, da mu bo življenje ob moji strani kakor »lepa igra. Odšla bova od tod, da dragi boter. Odšla bova, ko bom prodala hišo in vnovičla tu di vse ostalo in dvignila denar, ki ga »ma Feliks« v banki. Ah, odšla bova kamor koli: s bo noželelo njeovo srce ki se raduje pestrosti spremembe in lahkotnih vtisov. In sleherni dan bo nov zanj — a prebudil se bo z glavo ob moji glavi. Čula bom, kako bo radostno zasopel iz bom prva, ki bom uzrla svet nje-

govih oči, ko se odpro. Držala bom njegov obraz med svojimi dlanmi kakor požirek vina, ki ga bom izpila. In tedaj bom vedela, čemu sem to storila...«

Topli veter ji je plal v obraz in je skal njenih priprtih ustnic. Polgraval se je z njeno zavzetostjo kakor z njenim lasmi. Hitro je soplja.

»Pravite boter Zgajnar, da ne morem biti sigurna tega, da me ljubi? Zato sem danes prišla v trgovino in sem vse »stavila na kocko, kljubovala sem vam in celj vasi in vsem neprilicam, ki me zaradi tega utegnejo zadeti. On pa je rekel, da me ljubi tako, da bi zaradi mene lahko ubil tudi človeka! Kako bi se tedaj še smela obotavljati in odlašati z dejanjem, ki bo imelo za posledico, ko vso srečo ki nama pripada?«

Boter Zgajnar je strmel vanjo brez besed brada se mu je tresla. Ni bil več trpek opomn, bil je poražena prikazen, ki se je razblinila in bežala pred njeno odločnostjo, kakor beži meglena krpa pred žarki sonca.

In ko je Agata sprevidela, da je ugala Zgajnarja in z njim svojo vest, se je pomirila. Dasi se je sprčo tega miru v sebi zgrozila sama nad seboj. Toda vse to je bilo zelo preprosto — čemu potem ta groza? Vendar pa je groza vztrajala na dnu njenega bistva in vedela je, da je ne bo nikoli več od tod premagala.

(Dalje prihodnjice)

V zadnjih dneh v revirjih

Trbovlje

Zlata poroka — Prejšnjo soboto sta obhajala v savnosti dvorani Trbovlje ugledna zakonca Virgil Krasnik in njegova zakonska družica Marija zlato poroko — Obema zakoncem želimo k lepemu življenjskemu prazniku še mnogo srečnih in zadovoljnih let!

»Vozel« v Sp. Trbovljah. — Dramska družina »Svoboda-Zasavje« v Trbovljah je pretekli torko ponovila v svojem Domu veselolgo »Vozel«, prav tako je prejšnji teden ponovil gledališki kolektiv »Svoboda II« v Zgor. Trbovljah drama »Pot do zločinca« — gledališče »Svoboda-Center« v Trbovljah pa pripravljajo v režiji Francija Jarca Tiesmeyerjevo dramo »Mladost pred sodiščem« Za to kvaliteto odsko delo ki ga bo gledališče uprizorilo v soboto, 26. t. m., zvečer v Delavskem domu, vlada v revirjih razumljivo veliko zanimanje.

Prešernov teden v okraju Trbovlje. — Po vseh šolah in gimnazijah so priredili v okviru Prešernovega tedna spominske slovesnosti ob 106 obletnici smrti našega največjega pesnika in narodnega buditelja. Močno pa smo začuden, da ni pripravlila tega spominskega slavnobena trboveljskega »Svoboda«!

Predavanje — Socialistična zveza Trbovlje-Center je priredila v petek v dvorani Delavskega doma predavanje »Organizacija združenih narodov in človečanske pravice«. Predaval je dr. Franc Juhart iz Trbovelj.

Razstava o varnosti dela. — V petek so odprli v dvorani hotela »Turist« na Trgu revolucije v Trbovljah razstavo o higien-sko-tehnični zaščiti dela. — Za razstavo, ki bo odprta do 19. t. m., je opaziti posebno zanimanje med rudarji, prav gotovo pa si jo bodo ogledali tudi vsi ostali delavski kolektivi, iz Trbovelj, Zagorja in Hrastnika.

Kolektiv SSM v Trbovljah. — Ob stooletni udeležbi je polagala preteklo soboto popoldne v Domu TVD »Partizana« obroč svojega dela sindikalna podružnica marljivega kolektiva Splošnega strojnega mizarstva v Trbovljah — Iz poročila na občnem zboru smo povzeli, da se to podjetje ki se je pred 3 leti osamosvojilo in zgradilo ob izredni požrtvovalnosti svojega kolektiva že prvo leto lastne tovarniške prostore, lepo razvija. Akoravno ima tudi to podjetje težave s preskrbo potrebnih surovin, se tovarni ob prizadevanosti njenega vodstva odpirajo ugodne perspektive in z njimi zanesljiva eksistenca kolektiva, ki je narasel v zadnjem času že čez 100 mož — V tovarni pa je vsekakor potrebna še vse večja pazljivost pri delu, ki jo terjajo od vsakega posameznika izredno nevarni, rezilni stroji. Na občnem zboru smo nadalje z zadovoljstvom slišali, da si člani kolektiva želijo predavanj o komunah, delavskem samoupravljanju itd. — Marljivemu kolektivu tovarne želimo mnogo nadaljnjih uspehov, ki jih lahko pričakuje če bo tudi v bodoče tako požrtvovalen in enoten, kot je bil doslej.

Zagorje

Prešernova proslava. — Pretekli torko so proslavili učitelji zagorskih šol 106 obletnico smrti pesnika dr. Franceta Prešerna z akademijo, na kateri je poleg recitatorjev nastopil še

gimnazijski pevski zbor. O pomenu pesnika dr. Franceta Prešerna je spregovorila prof. Pra-protnikova Čudimo se le, da ni bilo take proslave za ostalo prebivalstvo Zagorja.

TVD »Partizana« v Zagorju je v sredo organiziral v svojem Domu predavanje »O razvoju NOV« — v petek pa je bilo v okviru Ljudske univerze v kinu »Triglav« predavanje v novem plačnem sistemu. Govoril je tov. Roman Albreht iz Ljubljane.

Občni zbor Foto kluba. — V hotelu »Kum« so v soboto zvečer polagali obračun dela člani zagorskega Foto kluba — v nedeljo jutraj te bil v rudniški čitalnici letni občni zbor KSS Zagorje, popoldne je TVD »Partizana« organiziral uspešno mladinsko maskarado, zvečer pa je dramska družina »Svoboda-Topolice« ponovila veselolgo »Redna kura«.

Hrastnik

Rdeči križ. — Občni zbor RK v Hrastniku je bil dobro obiskovan preteklo sredo. Poročilo o njem prihodnjič!

Seminar o novem zakonu socialnega zavarovanja

Pred nami je nov Zakon o socialnem zavarovanju. Nov korak v naši zakonodaji. Njegova določila se precej razlikujejo od prejšnjega zakona Včasih — to bodo vedeli najstarejši rudarji — ni bilo delavca, ki bi ne poznal pravice, ki mu jih je dajal zakon o socialnem zavarovanju. Kako ne? Saj so se morali dolgo leta boriti zanj. In tako je tudi sedaj potrebno, da se naši rudarji spoznajo z novim zakonom, da prouče vsa določila in se tako seznajajo, kaj jim zakon nudi in kaj jim nalaga.

Na nekaterih občnih zboreh sindikalnih podružnic so rudarji protestirali proti tistemu členu novega zakona, ki je govoril o odpravi člana sindikata pri zdravniških komisijah, in dejali, da bo odslej s pošiljanjem delavcev na zdravljenje še slabše. Toda nihče ni pomislil, da so zdravniške komisije kljub prisostvovanju tega člana po svojih uvidenosti in da tak član sindikata ni mogel dosti spreminjati zdravniške odredbe. Zakaj? Enostavno zato, ker je bil laik, ker ni poznal bolezni zavarovanca. Ali pa smo morda sploh kdaj slišali, da je kak član predstavnik te komisije, protestiral proti zdravniškim določbam? In spet enostavno zato, ker ni mogel, ker ni bil več tega posla. Zdar, ko je izšla nova odločba pa bodo sindikalne podružnice lahko opozorile komisije, da delavec je res-

Oba hrastniška kinematografa sta privabila te dni veliko obiskovalcev iz Hrastnika in okolice. Predvajala sta namreč film »V vrtincu«.

Okrajen bil. — Samskega rudarja Janeza Tomažina je v soboto popoldne nekdo okrajal v rudniškem Samskem domu nad Logom v Hrastniku. V kovčku, ki je bil shranjen na omari v spalnici, je imel prizadet rudar 21.000 din — neznan dolgoročnejši pa mu je težko prihranjen denar odnesel. Ljudska milica se trudi najti tega nepridiprava.

Zbor volivcev za območje hrastniške Stoklarne bo danes, v sredo, ob 17. uri v grajski dvorani. Vabljeni vsi volivci tega terena!

Smrtna kosa. — Na Dunaju je nedavno umrl inž. Friderik Drole, bivši ravnatelj hrastniškega rudnika. Z Dunaja pišejo, da je bilo na pogrebu s sorodniki vred le sedem ljudi — bivši ravnatelj hrastniške Kemične tovarne Albert Prohaska, ki je umrl pred devetimi leti v Hrastniku, in je bil simpatizer partizanov, je pa imel prav lep pogreb. — Kronist.

nično bolan! Pritožili se bodo lahko. No, to samo mimogrede. V Zagorju bo podružnica socialnega zavarovanja seznanila vse rudarje z novim zakonom o socialnem zavarovanju. To bo veliko delo, ki je vredno truda. Na teh seminarjih bodo rudarji spoznali nov zakon do potankosti. In še nato bodo uvideli, da so ga krivično kritizirali, kajti spoznali bodo, da neumiljeno preganja vse tiste prevzetne izkoriševalce, ki jih — kar priznamo — ni bilo malo. Sicer res ne toliko med rudarji, pač pa v drugih podjetjih. In spoznali bodo da zakon res štiti vse tiste ki so resnično bolni in potrebni zdravniške in druge pomoči. — M.

Ljudska univerza v Zagorju

Pretekli petek je v okviru Ljudske univerze v Zagorju v kino dvorani »Triglav« predaval prof. dr. Kominko »O osebnosti«. Tokrat je bila udeležba zadovoljiva, saj se je zbralo v dvorani okoli 150 ljudi. Iz tega lahko sklepamo, da raste med našimi rudarji zanimanje za predavanja Ljudske univerze. — ek

MLADINSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO CELJSKEGA OKROŽJA

Pred kratkim so v Celju odigrali mladinsko šahovsko prvenstvo celjskega okrožja. To prvenstvo je bilo tudi izbirno tekmovanje za drugega zastopnika celjskega okrožja na mladinskem šahovskem prvenstvu Slovenije, ker ima Celjan Zvonko Draksler kot prvokategornik in kot 6. šahist direktno vstop kot igralec na državno mladinsko prvenstvo. Prvenstva v Celju se je udeležilo sedem šahistov. Turnir je bil dvo-krožen. Mladinci so potegnili naslednji žreb: 1. Hinko Jazbec ml. (Rudar, Trbovlje, III. kat.); 2. Emil Kolenc (Celje, IV. kat.); 3. Marjan Šprajc (Rog. Slatina, III. kat.); 4. Franc Blaznik (Rudar, Trbovlje, IV. kat.); 5. Zvonko Draksler (Celje, I. kat.); 6. Matija Inkret (Celje, III. kat.); 7. Bogdan Knez (Celje, IV. kat.).

Ze v prvi polovici turnirja se je pokazalo, da Draksler nima tekmece, saj je samo z Inkretom remiziral, vse ostale partije pa dobil.

Končni rezultat je bil sledeč: 1. Draksler 10 in pol; 2. Jazbec 8 in pol; 3. Šprajc 6 in pol; 4. do 6. Blaznik, Knez in Inkret po 4 in pol in 7. Kolenc 3 točke. — Vsi tekmovalci so dobili v spomin knjigo »Igra mi-

FIZKULTURA IN ŠPORT

Pred občnim zborom SD »Rudarja«

Uspehi dela društvenega kolektiva »Rudarja« v desetletni povojni dobi obstoja so dobili posebno trden temelj v letu 1954. V preteklem letu se je dotedajna osnovna skrb za materialne pogoje preusmerila na skrbno zgraditev društvene organizacije, na utrjevanje sekcij, opremo za članke sekcij, dvigu kvantitete in kvalitete članstva, delujočega v posameznih športnih vejah društva.

V poročilu uprave so uvodne trditve dokumentirane in ne skrivajo nekaterih neuspehov, ki so bili največkrat rezultat v nezadostni objektivnosti in dejnosti, so pa ob odpravljanju le-teh pomagali učvrstitvi v sekcijah.

Organi društva so pri delu imeli moralno in materialno pomoč organov oblasti, to je okrajna občina, imeli so vso pomoč mestnega komiteja Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnih ljudi, oporo naših delovnih kolektivov ter sindikalnih organizacij in strokovno, politično in finančno pomoč Zveze športov Slovenije ter posameznih zvez. Taki odnosi do društva so zahtevali opravičilo v uspešnem delu in so nenehno terjali utrjevanje zavesti članstva, da je to možno le v naši socialistični skupnosti. Ob nadaljnjem utrjevanju zavesti športnika se bo postopoma dosledno uveljavil princip, da naša družbena ureditev zahteva dejansko socialistični šport.

Mislím, da je ravno v tem še kritična točka v našem društvu in v športu šrom po deželi sploh. Pri trezni presoji moramo ugotoviti, da naši veliki in močni športni kolektivi z redkim izjemam, in v manjši meri tudi navzdol, ne razvijajo svoje športne dejavnosti tako, da bi ta šport lahko v celoti označili s socialističnim športom. Prav gotovo smo se v našem društvu in ostalih manjših društvih temuže močno približali. Še točneje: če uspemo z idejno-političnim delom poglobiti socialistično zavest članstva, in s tem ustvariti pravilni odnos do kolektivnega društvenega upravljanja društvenega imetja spremeni odnos do tekmovanja in tekmovalcev, smatrat šport za sredstvo krepitev telesnih in duševnih sposobnosti posameznika na delovnem mestu, skratka vzgojiti športnika, ki se odlikuje po socialističnih odnosih, bo to šport, ki bo dostojen razvoj naša družbene stvarnosti. Dokler bodo v športu vlada le miselnosti materialne koristi, ali pa bodo posamezniki sodelovali v

športu samo zato, da dobé denar, da bodo tekmovanja samo zaradi tekmovanja, namesto plemenitih srečanj, kjer človek iz proizvodnje in drugih delovnih mest meri sposobnosti dopolnjene v prostem času, toliko časa je težko govoriti o socialističnem športu. Ugotavljam, da smo v preteklem letu v našem društvu napravili velik korak naprej in odpravili več nepravilnosti, ki so izvirale iz dotedajnih načinov dela v športu. S primernim načinom dela bo naš društveni kolektiv prav kmalu lahko zaslužil naslov socialističnega športnega kolektiva, ker so mu znane nepravilnosti.

Razvoj društva in interes skupnosti zahtevata večje sodelovanje z mladno, posebno s tisto, ki še obiskuje šole. Pritegniti to mladino je možno le ob večji zainteresiranosti profesorjev in učiteljev. Ta naloga bo rešena le takrat, če bo društvo našlo primerne načine za tako sodelovanje in seveda tudi odziv od strani odgovornih vzgojiteljev. Pri tem moramo upoštevati veliko poklicno obremenjenost učiteljev

in profesorjev, toda s pristojnim svetom za prosveto in kulturo bomo načeli to vprašanje in poskali možnost večjega sodelovanja.

V družbenem upravljanju so v teku velike spremembe, to je organizacija komun. Za naše, kot za druga društva, je važno vprašanje, kako najti najboljše organizacijsko obliko, ki bo vskladila odnose med društvi in komunozirano skupnostjo komun. Od pravih medsebojnega razumevanja je v velik meri odvisno bodoče delo društva.

Dosedanje izkušnje naj bodo bodočemu delu koristno napotilo. Občni zbor društva bo naša manifestacija enotnosti društva in klč mladini ter prijateljem športa, da se vključijo v društvo. Delovni kolektivi, skrbite za zdravje in vzgojo svojih članov z organizirano vključevanjem v naše športno društvo! Leto 1955 mora biti leto velikega vzpona v dejni, kvalitetni in množični udržitvi članstva.

Na svidenje na občnem zboru 18. februarja v Delavskem domu! M. lan Kožuh

Tega veselja je bilo letos malo

Naš obveščevalec

Okrajni ljudski odbor Trbovlje

Po 2. odstavku 15. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19—89-52) ter po 2. točki odloka o rokih za zamenjavo oziroma izdajo delovnih knjižic (Ur. list LRS št. 48—184-54) je okrajni ljudski odbor v Trbovljah na seji obeh zborov dne 11. februarja 1955 sprejel

ODREDBO

o rokih za zamenjavo oziroma izdajo delovnih knjižic.

1. Da bodo delovne knjižice, predpisane z uredbo o delovnih knjižicah (Ur. list FLRJ št. 7-52) izdane oziroma zamenjane do odredene roka, to je do 1. aprila 1955, se odredja:

a) vse gospodarske in družbene organizacije, uradi in zavodi ter zasebni delodajalci na območju okraja Trbovlje, izvenšir območje LOMO Trbovlje, morajo do 23. februarja 1955 vložiti pri posredovalnici za delo OLO Trbovlje preostale prijave za izdajo oziroma zamenjavo delovnih knjižic skupno z vsemi prilogami, kakor to določa uredba o delovnih knjižicah;

b) posredovalnica za delo mora opremljene prijave predložiti posebni komisiji za priznavanje delovne dobe do 28. februarja 1955;

c) komisija za priznavanje delovne dobe mora izdati odločbo o delovni dobi za tiste zadržane zaposlitve, za katere so predložena verodostojna dokazila, najkasneje do 25. marca 1955, medtem ko bo o priznanju ostale delovne dobe odločila, ko bodo predložena dokazila.

2. Ta odredba se objavi v lokalnem listu »Zasavski vestnik« ter na oglasni deski OLO Trbovlje.

3. Odredba začne veljati takoj po objavi.

Trbovlje, 11. februarja 1955. Štev. 258-1

Predsednik:

Martin Gosak

Najdeni predmeti

Dne 30. januarja t. l. se je našla pred trsevinno »Jugoplastika« v Trbovljah črna ženska ročna torbica v kateri so bile rdeče rokavice, tintni svinčnik in nekaj dinarjev gotovine. — Neugotovljenega dne se je našla našla na žel. postaji v Trbovljah črna denarnica, v kateri je bila osebná izkaznica na ime Marija Lukič roj. Vukelič izdana od TNZ mesta Zagreb. — Dne 22. januarja t. l. je bila prav tako v Trbovljah najdena rjava denarnica, v kateri je bila osebná izkaznica na ime Mihal Izbar izdana od TNZ Trbovlje ter sindikalna knjižica na isto ime. — Končno je

bila neugotovljenega dne najdena v gostišču pri Špancu v Zg. Trbovljah ženska denarnica, v kateri je bilo 1000 din gotovine.

Vsi navedeni predmeti se nahajajo v pisarni TNZ Trbovlje ter prosimo, da pridejo lastniki ponje.

(Iz pisarne TNZ pri OLO Trbovlje)

Obvestilo invalidom

Vse osebe in družinske invalide (iz vojne 1914—1918 in 1941—1945), ki imajo pravico do brezplačne zdravstvene oskrbe in so potrebni kopališčnega ali klimatičnega morskogorskega zdravljenja, obveščamo, da lahko dobe za tako zdravljenje potrebne bolniške liste pri svojih osnovnih organizacijah od 17. do vključno 28. t. m., kjer bodo dobili tudi vsa potrebna navodila.

Vsi prijavljenci naj ob tej priložnosti prinesejo s seboj osebene izkaznice, invalidske izplačilne knjižice, invalidsko člansko izkaznico in odločbo o priznanju invaliditete ter odločbo o priznanju invalidskega dodatka.

Ker je rok za prijavitev kratak in število prijavitev omejeno, vabimo vse upravičence, da s prijavitvijo pohite, ker prijavitev, dospelih po zgoraj navedenem roku, ne bomo mogli upoštevati.

(Iz pisarne Okr. odbora ZVVIS, Trbovlje)

Potujoči kino LP Trbovlje

bo predvajal od 19. do 21. februarja avstrijski film »Ime mi je Nikle«.

V soboto, 19. februarja, ob 17. uri na Vačah, ob 19.30 pa v Kolovratu; v nedeljo, 20. februarja, ob 10. uri v Četah, ob 15. uri v Jagnjenici, ob 18. uri pa na Vrhovem; v ponedeljek, 21. februarja, ob 17. uri v Zidanem mostu, ob 19.30 pa v Loki pri Zidanem mostu.

Kino »Svoboda« center v Trbovljah

bo predvajal danes, v sredo, ob 17. in 19. uri in jutri, v četrtek, samo ob 17. uri ameriški film

»SAMOTNA ZVEZDA«

Od sobote do ponedeljka bo na sporedu ameriški film

»DVOJNO ŽIVLJENJE«

Film, ki bo na sporedu za mladino v nedeljo popoldne, bo objavljen na lepahih.

Kino »Svoboda« Trbovlje II« bo predvajal od petka do torka nemški glasbeni barvni film

»ZEMLJA SMEHLJAJA«

Predstave ob delavnikih ob 17. in 19. uri, v nedeljo pa ob 15., 17. in 19. uri.

Lep pevski užitek

nam je pripravil Slovenski vokalni oktet

Ze teden dni pred nastopom Slovenskega vokalnega okteta so ljudje spraševali, kje bi mogli dobiti vstopnice za to prireditel, kar v Trbovljah v zadnjih časih sicer ni običaj. Za prireditelje katere koli vrste dobiš vstopnice na splošno kadar koli hočeš te je dvorana le povprečno zasledena, dasi se vrstijo karlovostne prireditve, ki bi človek zanje dejal, da bodo vzbudile zanimanje med občinstvom, vendar pa temu ni tako. Je to pojav ki se bo treba zanj resno pozanimati in o njem temeljito razmisлити.

No — to pot je bilo drugače. Ze nekaj dni pred nastopom vokalnega okteta ni bilo več prostora, tako da so bili prireditelji prisiljeni proti koncertni praksi prodajati še stojšča, s čimer so na eni strani sicer ustregli številnim ljubiteljem pevske umetnosti, na drugi strani pa je to škodovalo miru v dvorani.

Kmalu po napovedani uri je pričel oktet z izvajanjem svojega sporeda, ki je obsegal umetne, narodne in pesmi naše bližnje borbene preteklosti. — Kaj naj povemo o izvedbi tega koncerta? Mislím, da je frenetično ploskanje po vsaki odpeti pesmi

zadosten dokaz, kako je občinstvo v dvorani dojemalo pesem za pesmijo, kar je doseglo svoj višek ob koncu sporeda ko je moral oktet dodati še eno pesem.

Takih prirediteljev si Trboveljčani še želijo in upamo, da tudi to gostovanje Slovenskega vokalnega okteta iz Ljubljane ni bilo prvo in zadnje. — a

Peli smo v Trbovljah

Ko smo dobili vabilo od Ljudske prosvete v Trbovljah, da pridemo gostovat v Trbovlje, smo se tega vabila zelo razveselili, ker smo že dolgo želeli priti med naše rudarje. Nekajrno bivanje 7. februarja sredi naših rudarjev je preseglo vsa naša pričakovanja. Točna in vzgledna organizacija prirediteljev tega gostovanja je tudi veliko pripomogla k temu uspehu in moramo vsem požrtvovalnim tovarišem, posebno še tajniku Ljudske prosvete tov. Levcu, po tej poti izreči našo iskreno zahvalo.

Nepozabni nam bodo ostali trenutki našega posebnega nastopa sredi mladine, ki je tako zvesto in disciplinirano prisluh-

nila naši lepi pesmi. Veseli smo bili, da so organizatorji priredili koncert tudi za mladino, ki naj prevzame tradicijo slovenskega petja.

Enako smo bili izredno zadovoljni na večernem koncertu, ki je bil namenjen vsemu občinstvu, s katerim smo dobili takoj stik in s katerim smo ves čas koncerta zaživeli. Priznati moramo, da je bilo naše gostovanje v Trbovljah eno med najlepšimi doživljaji in se vsem za tako pristen sprejem po tej poti zahvaljujemo. V veliko zaodščenje bi nam bilo, da bi vse občinstvo in organizatorji tega gostovanja imeli enako zadovoljstvo, kakor smo ga mi imeli. Slovenski oktet, Ljubljana.